

EDUSKUNNAN
SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

Helsingissä
8 päivänä joulukuuta 1992
Lausunto n:o 9

Valtiovarainvaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 17 päivänä marraskuuta 1992 hallituksen esityksen n:o 288 vuonna 1993 perittäviä sosiaaliturvamaksuja koskevaksi lainsäädännöksi valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa valtiovarainvaliokunnalle.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Anja Kairisalo sosiaali- ja terveysministeriöstä, vanhempi budjettisihteeri Paavo Kytömäki valtiovarainministeriöstä, osastopäällikkö Antti Arola kansaneläkelaitoksesta, ekonomisti Juhani Turkki Suomen Kaupunkiliitosta, varatoimitusjohtaja Leif Engfelt ja lakimies Taisto Ahvenainen Suomen Kunnallisliitosta, johtaja Berndt Långvik Finlands svenska kommunförbundet, asiamies Pekka Piispanen Suomen Työnantajain Keskusliitosta, johtaja Pekka Merenheimo Liiketoimintajain Keskusliitosta, tutkimussihteeri Kaija Kallinen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, suunnittelupäällikkö Olli Saariaho Akavasta, sosiaalisihteeri Veikko Simpanen Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitosta ja osastonjohtaja Keijo Hyvönen Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvalta työnantajalta ja valtion liikelaitoksilta perittäväksi kansaneläkemaksua 2,40 prosenttia ennakkooperinnän alaisen palkan määrästä ja sairausvakuutusmaksua vastaavasti 1,45 prosenttia vuonna 1993. Julkisoikeudellisilta työnantajilta perittäisiin kansaneläkemaksua 3,95 prosenttia ja muilta julkisoikeudellisilta työnantajilta kuin kirkolta sairausvakuutusmaksua 2,70 prosenttia. Kirkon ja sen seurakunnan sairausvakuutusmaksu olisi 4,20 prosenttia. Työnantajan lapsilisämaksua ei perittäisi vuodelta 1993.

Vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu ehdotetaan alennettavaksi 1,80 penniin veroäyriä. Myös vakuutetun sairausvakuutusmaksua alen-

nettaisiin 1,70 penniin veroäyriä, kuitenkin siten, että maksu olisi 80 000 äyriä yli menevältä osalta 3,20 penniä veroäyriä. Eläketuloa saavalta henkilöltä perittäisiin lisäksi kansaneläkevakuutusmaksua 1 penni ja sairausvakuutusmaksua 2 penniä vuodelta 1993 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistetulta äyriä. Vakuutusmaksujen korotus olisi kuitenkin yhteensä enintään 3 prosenttia veronalaisesta eläketulosta.

Vuonna 1993 kunnan osuus kansaneläkelain mukaisten lisäosien rahoitukseen olisi 1,47 penniä veroäyriä kunnan verotuksessa saamien veroäyrien yhteismäärästä. Kansaneläkelaitoksen osuus lisäosamenosta olisi 52,0 prosenttia valtion vastatessa menosta muilta osin. Kansaneläkerahaston vähimmäismäärää koskevaa säännöstä muutettaisiin väliaikaisesti siten, että rahaston olisi oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 4 prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Valtio takaisi edelleen kansaneläkelaitoksen maksuvalmiuden.

Sairausvakuutusrahaston valtion osuuden vähimmäismäärä muutettaisiin väliaikaisesti siten, että rahaston olisi oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 8 prosenttia vuotuisista kokonaiskustannuksista. Sosiaaliturvamaksuja ja kansaneläkelaitoksen rahoitusta koskevat lainmuutokset ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää tärkeänä, että kansaneläkelaitoksen rahoitus järjestetään kestäväille ja vakaalle pohjalle. Eri maksajien osuudet on saatava oikeudenmukaisiksi. Muun muassa kuntien esitetyllä menettelyllä korkeammiksi tulevat välilliset työvoimakustannukset vaikeuttavat kunnallisten palvelujen kehittämistä. Rahoitusjärjestelmää on uudistettava siten, että kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut kohtelevat valtiota ja kuntia tasapuolisesti yksi-

tyisiin työnantajiin ja seurakuntiin nähden, sekä siten, että menettelyyn ei sisälly kunnallisten palvelujen kehittämisen kannalta haitallisia vaihtokuituksia.

Maksujärjestelmällä on myös pyrittävä parantamaan työvoimavaltaiten yritysten asemaa uudistamalla palkkaperusteisina kerättävien sosiaaliturvamaksujen järjestelmää samalla huolehtien sosiaaliturvan riittävästä rahoituksesta. Tämä edellyttää rahoitusjärjestelmän uudelleenarvointia siten, että pääomavaltaiset alat osallistuvat nykyistä suuremmalla osalla sosiaaliturvan rahoitukseen. Pienyrittäjien asemaan ja heidän kannettavakseen asetettuihin maksuihin on kiinnitettävä huomiota, jotta myös tällä menettelyllä voidaan tukea työllisyyden kannalta merkittävää pienyritystoimintaa.

Valiokunta esittää, että valtionvarainvaliokunta edellyttäisi hallituksen ryhtyvän pikaisesti toimenpiteisiin vakuutusmaksujen määrätymisperusteiden selvittämiseksi, jotta kaikki kansaneläkelaitoksen etuuksien piiriin ETA-sopimuksen myötä tulevat osallistuisivat etuuksien rahoittamiseen tasavertaisin perustein.

Valiokunnan saaman tiedon mukaan hallitus ja palkansaajien keskusjärjestöt ovat tulopoliittiseen ratkaisuun liittyen sopineet vakuutettujen sairausvakuutusmaksun korottamisesta 0,20 penniä äyriältä vuodelle 1993 verrattuna talousarvioesitykseen. Kun sopimus on tarkoituksenmukaista toteuttaa tässä hallituksen esityksessä, sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvän toisen lakiehdotuksen muuttamista.

Valiokunta esittää hallituksen esitykseen sisältyvään kolmanteen lakiehdotukseen tehtäväksi teknisen korjauksen.

Edellä esitettyyn ja hallituksen esityksen perusteluihin viitaten sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti lausuntonaan esittää,

*että ensimmäinen ja neljäs lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja
että toinen ja kolmas lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:*

2.

Laki

vuodelta 1993 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä sairausvakuutuslain (364/63) 33 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 4 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (742/70), säädetään vakuutetun sairausvakuutusmaksusta, sanottu maksu on 1,90 penniä vakuutetulle vuodelta 1993 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyriältä. Vakuutusmaksu on kuitenkin 3,40 penniä va-

kuutetulle kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyriältä siltä osin kuin veroäyrien määrä ylittää 80 000 äyriä. Vakuutusmaksua määrättäessä otetaan huomioon, mitä tuloverolaissa (/) säädetään:

2—4 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3.

Laki**eläketuloa saavan henkilön korotetusta sosiaaliturvamaksusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-

kuuta 1993. *Lakia sovelletaan vuodelta 1993 toimitettavaan verotukseen.*

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Taina, jäsenet Ala-Harja, U. Anttila (osittain), Antvuori (osittain), Hiltunen, Hurskainen, Kauppinen (osittain), Kemppai-

nen, Kuittinen, Muttilainen, Nordman, O. Ojala, Perho-Santala, Puhakka (osittain), Puisto ja Stenius-Kaukonen sekä varajäsenet Mäkipää (osittain) ja Saari.

Eriäviä mielipiteitä**I**

Tuloverotus on ollut ennätyskorkeaa vuoden 1992 aikana. Vuonna 1993 palkansaajien veroaste vain nousee. Raippaverolla ja muiden verojen korotuksilla on heikennetty palkansaajien ostovoimaa rajusti. Verojen korotus ja ostovoiman leikkaus on ollut omiaan syventämään lamaa entisestään.

Sosialidemokraatit ovat eduskunnassa johdonmukaisesti esittäneet, että raippaverosta luovuttaisiin kokonaan. Vastaavat verotulot ovat saatavissa pääomatulojen verotusta kiristämällä, suurten talletusten verotusta kiristämällä, varallisuusveroa kiristämällä ja verottamalla myös maa- ja metsätalouden tuloja tasapuolisesti muiden tulojen kanssa.

Tulopoliittisen sopimuksen yhteydessä sovitettiin raippaveron lievennyksen osittaisesta peruuttamisesta. Hallitus on pyrkinyt sysäämään syyn tästä palkansaajaliikkeen harteille. Tosiasiassa valinta oli hallituksen. Palkansaajajärjestöt esittivät hallitukselle kolmen miljardin markan säästöjä, joilla työttömyysturvan leikkausten peruuttaminen olisi katettu.

Säästöt eivät kelvanneet hallitukselle. Sen vuoksi jouduttiin veronkorotusten tielle.

Palkansaajien ja eläkeläisten verotusta kiristämällä ei voida valtiontalouden alijäämiä hoitaa kestäväällä tavalla. Tarvitaan myös säästöjä. Säästöt on kuitenkin kohdennettava oikeuden-

mukaisesti muihin ryhmiin kuin työttömiin, sairaisiin ja eläkeläisiin. Sosialidemokraatit auttavat hallitusta tarpeen mukaan säästökohteiden löytämisessä ja läpiviennissä.

Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa suomalaisten yritysten kyky osallistua sosiaaliturvan rahoitukseen on voimakkaasti eriytynyt. Vienti-teollisuudella, jonka kansainvälinen kilpailukyky on devalvaatioiden myötä parantunut kymmenillä prosenteilla, olisi mahdollisuus nykyistä suuremmassa määrin osallistua valtiontalouden rahoitukseen, joka kärsii kuihtuvan kotimarkkinateollisuuden ja työttömyyden aiheuttamista tulonmenetyksistä. Katsommekin, että valtiovarainvaliokunnan tulisi selvittää ja vakavasti pohdita mahdollisuuksia palauttaa yksityisen työnantajan sosiaaliturvamaksujen porrastus, joka poistettiin vuonna 1991.

Lisäksi katsomme, että hallituksen esitys lisätä kuntien osuutta kansaneläkkeiden lisäosien rahoituksesta on kuntatalouden kannalta kriisiä syventävä toimenpide. Tällä tavoin kunnat pakotetaan peruspalveluiden leikkauksiin sekä henkilöstön lomautuksiin ja irtisanomisiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallituksen esitykseen sisältyvä 4. lakiehdotus hyväksyttäisiin valiokunnan lausunnon mukaisena,

*että 1. lakiehdotukseen liittyvä vakuutetun kansaneläkemaksu olisi 1,55 penniä äyriältä ja kunnan lisäosamaksu kansaneläkelaitokselle 0,98 penniä veroäyriältä,
että 2. lakiehdotukseen liittyvä vakuu-*

*tetun sairausvakuutusmaksu olisi 1,70 penniä siltä osin kuin veroäyriä on alle 80 000 ja 2,70 penniä 80 000 äyriin ylittäviltä äyrieltä, ja
että 3. lakiehdotus hylättäisiin.*

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 1992

Jouko Skinnari
Kyllikki Muttilainen

Sinikka Hurskainen
Virpa Puisto

Ulla Anttila

II

Eläkeläisille esitetyllä kahden pennin sairausvakuutusmaksun ja pennin kansaneläkemaksun korotuksella kerättäisiin eläkeläisiltä yli miljardi markkaa ylimääräistä veroa. Verotus kiristyisi kolmella prosentilla yksinäisillä eläkkeensaajilla jo 3 100 markan ja eläkeläispuolisoilla 2 700 markan kuukausieläkkeistä alkaen. Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä ei hyväksy ylimääräisten maksujen asettamista eläkeläisille, joten ehdotamme 3. lakiehdotuksen hylkäämistä.

Hallitus esittää kansaneläkemaksun keräämistä 1,8 penniä veroäyriältä eli vielä 0,25 pennillä korotettuna vuoden 1991 tasoon verrattuna. Tämä lisäisi kaikkien vakuutettujen veroja noin 630 miljoonalla markalla. Tulopoliittisen ratkaisun johdosta hallituspuolueiden edustajat hyväksyivät myös vakuutetun sairausvakuutusmaksuun ylimääräisen korotuksen 0,20 pennin suuruisena, mikä korottaa kaikkien vakuutettujen veroja noin 500 miljoonalla markalla.

Emme pidä oikeana kansaneläkemaksun keräämistä eläkeläisiltä paitsi palkkatulon osalta. Emme myöskään hyväksy vakuutettujen kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksujen korottamista kaikkia vakuutettuja koskevana.

Sen sijaan ehdotamme vakuutettujen kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun porrastamista. Esitämme, että vakuutetun kansaneläkemaksu palautetaan vuoden 1991 tasolle eli 1,55 penniin äyriältä, mutta maksu porrastetaan niin, että vakuutusmaksu olisi 2,55 penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa määrätyltä veroäyriältä siltä osin kuin veroäyriin määrä ylittää 120 000 äyriä sekä penni lisää jokaiselta tämän rajan ylittävältä 100 000 äyriältä.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksua ehdotamme kerättäväksi vastaavalla tavalla porras-

tettuna myös vakiintuneen 1,7 pennin tasosta alkaen.

Esitämme, että yksityisten työnantajien kansaneläkemaksun porrastus, joka on poistettu 1.7.1991 lukien, palautettaisiin vuodelle 1993.

I maksuluokan työnantajan kansaneläkemaksun ehdotamme alennettavaksi 2,15 prosenttiin ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

II maksuluokassa olisivat sellaiset työnantajat, joiden käyttöomaisuuden hankintamenosta tekemien säännönmukaisten poistojen määrä on ollut suurempi kuin 300 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia samana verovuotena maksettujen palkkojen määrästä. Tässä ryhmässä maksun suuruus olisi 3,45 prosenttia ennakkoperinnän alaisten palkkojen määrästä.

III maksuluokassa olisivat työnantajat, joilla edellä tarkoitettujen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 300 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia maksettujen palkkojen määrästä. Tässä ryhmässä sanottu maksu olisi 4,95 prosenttia.

Yksityisen työnantajan sairausvakuutusmaksussa toteutettaisiin porrastus samalla periaatteella niin, että I maksuluokassa maksu olisi 1,45 %, II maksuluokassa 2,45 % ja III maksuluokassa 3,95 %.

Edellä esitetyllä porrastuksella maksua kerättäisiin 1,4 miljardia markkaa enemmän kuin hallituksen esityksellä. Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä pitää välttämättömänä kansaneläkelaitoksen rahoituksen palauttamista vakaaksi niin, ettei perusturvan olennaista sisältöä vaaranneta. Siksi esitämme, että kansaneläkerahaston rahastoimisaste (KEL 59 §) palautettaisiin neljästä kuuteen prosenttiin ja sairausvakuutuk-

sen rahastoimisaste (SVL 59 §) kahdeksasta kymmeneen prosenttiin. Nykykäytäntö on vaarantanut kansaneläkelaitoksen maksuvalmiuden, jota on jouduttu valtion varoista paikkaamaan melkein joka kuukausi.

Hallitus esittää kunnan rahoitusosuutta nostettavaksi siten, että se vastaisi valtion osuutta kuntien kulutusmenoille asetetusta 4 %:n säästötavoitteesta. Tämä merkitsisi 1,5 miljardin markan lisärasitusta kunnille. Emme voi periaatteessa hyväksyä menettelyä, joten esitämme, että

kuntien lisäosakustannus jää vuoden 1992 tasoon, jolta sitä jatkossa on edelleen pyrittävä alentamaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan lausuntoon sisältyvä 4. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana,

että 3. lakiehdotus hylättäisiin ja

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki

kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan väliaikaisesti 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 3 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti sekä 6 (poist.) ja 62 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti (poist.) 30 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (307/82), 5 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (956/72), 6 § osittain muutettuna 4 päivänä marraskuuta 1960 ja 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetuilla laeilla (466/60 ja 588/78) sekä 62 § 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (103/82), seuraavasti:

3 §

Yksityinen työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna *2,15 prosenttia* 1 päivästä tammikuuta 1993 saman vuoden joulukuun 31 päivään saakka ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. *Jos liiketoimintaa harjoittavan valtionverotuksessa verovelvollisen yksityisen työnantajan viimeksi toimitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoittamien, kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenosta tekemien säännönmukaisten poistojen määrä on ollut suurempi kuin 300 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia hänen samana verovuotena maksamiensa palkkojen määrästä, maksun suuruus on viimeksi toimitettua verotusta seuraavana kalenterivuotena kuitenkin 3,45 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos tällaisen työnantajan edellä tarkoitettujen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 300 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia maksettujen palkkojen määrästä, on sanottu maksu 4,95 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Mitä edellä on sanottu yksityisen työnantajan kansaneläkemaksun määräytymisestä, on soveltuvin osin voimassa myös sellaisesta valtion liikelaitoksesta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87). Valtiolta ja sen muulta*

laitokselta kuin edellä mainitulta liikelaitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta, kunnalliselta liikelaitokselta, kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta maksua peritään 2,70 prosenttia työntekijälle suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä.

5 §

Vakuutusmaksu on *1,55 penniä* vakuutetulle kunnallisverotuksessa määrättyä veroäyriä. *Vakuutusmaksu on kuitenkin 2,55 penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa määrättyä veroäyriä siltä osin kuin veroäyrin määrä ylittää 120 000 äyriä sekä penni lisää jokaiselta tämän rajan ylittävältä 100 000 äyriä.*

6 §

Vakuutusmaksua ei määrätä vakuutetulle:

1) joka verovuoden päätyttyä ei vielä ollut täyttänyt 16 vuotta;

2) joka verovuoden tai sen osan aikana on saanut tämän lain mukaan työkyvyttömyyseläkettä, työttömyyseläkettä tai vanhuuseläkettä eläketulon osalta; tai

3) joka verovuoden aikana on kuollut.

59 §
(Poist.)

62 §

(1 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Kunta maksaa kansaneläkelaitokselle eläkkeiden lisäosien kustannuksiin *0,98 penniä* veroäyriä niiden veroäyrien yhteismäärästä, jotka kunnassa on edellisenä vuonna toimitetussa säännönmukaisessa verotuksessa määrätty. Kunnan on maksettava 1/12 edellä tarkoitettua määrästä lääninverovirastolle viimeistään kunkin kalenterikuukauden 10 päivänä. Muutoin kunnan suorituksen maksamisesta, maksuunpanosta, liikaa tai aiheettomasti maksetun suorituksen palauttamisesta, suorituksen korottamisesta, viivästysseuraamuksista, kannosta, perinnästä, tilittämisestä ja muutoksenhausta on soveltuvien osin voimassa, mitä työnantajan sosiaa-

liturvamaksususta annetussa laissa (366/63) ja veronkantolaissa (611/78) säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksusta, lukuun ottamatta työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 5 §:n 1 momentissa säädettyä ilmoitus- ja vähennysmenettelyä. Tarkemmat säännökset kunnan tilityksestä vuodelta 1993 voidaan antaa asetuksella.

(3 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Voimaantulosäännös

(1 mom. kuten valiokunnan lausunnossa)

Tämän lain 3 §:n 2 momenttia sovelletaan vuonna 1993 maksetuista palkoista suoritettavaan työnantajan kansaneläkemaksuun ja 5 §:n 1 momenttia vuodelta 1993 toimitettavassa verotuksessa. Lain 6 (poist.) ja 62 § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 1993.

2.

Laki

vuodelta 1993 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä sairausvakuutuslain (364/63) 33 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 4 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (742/70), säädetään vakuutetun sairausvakuutusmaksusta, sanottu maksu on 1,70 penniä vakuutetulle vuodelta 1993 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyriä. Vakuutusmaksu on kuitenkin 2,70 penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyriä siltä osin kuin veroäyrien määrä ylittää 120 000 äyriä sekä penni lisää jokaiselta tämän rajan ylittävältä 100 000 äyriä.

2 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/63) 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), säädetään työnantajan sairausvakuutusmaksusta, peritään yksityiseltä työnantajalta, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan sairausvakuutusmaksuna 1,45 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 1993 saman vuoden joulukuun 31 päivään saakka ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos liiketoimintaa harjoittavan valtionverotuksessa verovel-

lollisen yksityisen työnantajan viimeksi tarkoitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoittamien, kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenosta tekemien säännönmukaisten poistojen määrä on ollut suurempi kuin 300 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia hänen samana verovuotena maksamiensa palkkojen määrästä, maksun suuruus on viimeksi toimitettua verotusta seuraavana kalenterivuotena kuitenkin 2,45 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos tällaisen työnantajan edellä tarkoitettujen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 300 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia maksettujen palkkojen määrästä, on sanottu maksu 3,95 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä.

Mitä edellä on sanottu yksityisen työnantajan sairausvakuutusmaksun määräytymisestä, on soveltuvien osin voimassa myös sellaisesta valtion liikelaitoksesta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87) (poist.). Valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin edellä mainitulta liikelaitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta sekä kunnalta ja kuntainliitolta (poist.), evankelis-luterilaiselta

kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta sairausvakuutusmaksua peritään 2,70 prosenttia työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1993 tai sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

3 §
(Poist.)

3 §
(Kuten valiokunnan lausunnon 4 §)

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 1992

Marjatta Stenius-Kaukonen

Outi Ojala

III

Valiokunta on hyväksynyt mietinnössään hallituksen esityksen kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuista. Esitys ei mielestäni jaa syntyvää maksurasitetta sosiaalisesti oikeudenmukaisesti, ja siksi en voi yhtyä valiokunnan enemmistön kantaan asiassa. Katson, että maksut olisi tullut porrastaa esitetystä poiketen siten, että pienituloisten maksurasitus olisi ollut pienempi ja varsinkin 175 000 äyriä ylittävältä osalta suurempi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallituksen esityksen 1. ja 2. lakiehdotuksen sijasta asian käsittelyn pohjaksi otettaisiin lakialoitteen n:o 51 mukaiset lakiehdotukset. Lisäksi yhdyn lausuntoon jätettyyn I eriävään mielipiteeseen siltä osin, mitä siinä on esitetty hallituksen esityksen 3. lakiehdotuksesta.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 1992

Lea Mäkipää

